

Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds og selv den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds saa aldeles kunne misforstaae denne Sag. Det er ganske vist, at for en lille Commune kan et Laan paa 20 à 30,000 Rd. være ligesaa byrdefuldt som et Laan paa 2 Millioner er det for Kjøbenhavns Commune, men et Laan paa 20 à 30,000 Rd. har ikke Charakteren af et Statslaan, thi disse Penge kan man gaae hen og faae paa eet Sted, man behøver ikke at søge dem paa mange Steder; navnlig maa jeg gjøre opmærksom paa den Omstændighed, at det Laan, Staden Kjøbenhavn faaer, gives ved Obligationer, der ere underkastede Cours, hvorved der er Tab, og den hele Sag stiller sig kort sagt saa aldeles forskjelligt. Det er mig ikke vitterligt, at nogen af de andre Communer, der have faaet Laan, har faaet det paa anden Maade, end ved simpelt hen at faae Pengene, uden at være underkastede det Tab, som er en Følge af, at Obligationerne ere underkastede Cours. Jeg troer derfor, det var rigtigt, naar jeg sagde, at et saadant Laan væsentlig har Charakteren af et Statslaan og derfor ogsaa maa nyde de Fordele, som ere forbundne dermed, da det ellers ikke kan komme istand uden forholdsvis altfor store Byrder for den Commune, som skal bruge det. I en vis Henseende maa jeg forøvrigt være enig med den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds; jeg havde antaget det for tvivlsomt, om Indenrigsministeren vilde ansee sig bemyndiget til at meddele Bevillinger af denne Natur; men da jeg hører, det er Tilfældet, forekommer det mig, at den Meningsulighed, der nu finder Sted i Thinget, ikke har Stort at betyde. — Til den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen) skal jeg kun bemærke, at jeg virkelig ikke veed, hvad det er for Anstalter i Kjøbenhavn, der ere Communeindretninger, men dog vedligeholdes paa Landets Bekostning. Jeg skal dog ikke sætte ham i Forlegenhed ved at bede ham opregne dem, thi jeg troer, vi gjøre bedst i slet ikke at forsøge denne Side af Sagen, og jeg antager heller ikke, som jeg her anførte, at det foreliggende Forslag behøver at støttes paa noget som helst Hovedstaden tilkommende Fortrin.

L. C. Larsen: Jeg skal blot tillade mig at minde om, hvad der i Maret 1852, da der forelagdes Rigsdagen det Forslag, som senere blev til Lov, om et Laan af 3 Millioner for Kjøbenhavns Commune, blev sagt til Anbefaling for dette Lovforslag, fordi jeg troer, at man dengang betragtede Sagen med mere Ro, end man nu synes at betragte den; forøvrigt er det Meste deraf allerede sagt under Discussionen. Finantsministeren yttrede dengang: „Et Laan af den Størrelse lader sig ikke reise paa den Maade, som ellers kan siges at være den, som anvendes, naar Communer gjøre Laan; et Laan af 3½ Million maa reises omtrent paa samme Maade, hvorpaa Staten reiser lignende Laan, det vil sige ved forøenede Kræfter af de forskjellige Mænd, der tegne sig for Partielobligationer, som henhøre til Laanet. Det er ikke vist, om der i nærværende Tilfælde vil blive Spørgsmaal om Udfærdigelsen af en Hovedobligation; det er meget muligt, at det Hele vil komme istand som et Subscriptionslaan“. Dette vil upaatvileligt være Tilfældet med det Laan, hvorom der her er Tale, og paa den Maade kom ogsaa det forrige Laan istand. Der viser sig ogsaa her en Forskel mellem dette Laan og det Laan, som Aarhus Havnebestyrelse optog. Ved det sidstnævnte Laan var det netop gjort til Betingelse, at der skulde udstedes en Hovedobligation, men det vil vist ikke kunne finde Sted her, thi jeg veed ikke, til hvem den skulde udstedes, og det vilde heller ikke paa nogen Maade stemme med Naturen af et Laan, som er deelt i en Mængde smaa Obligationer. Finantsministeren gjorde dengang endvidere opmærksom paa, at der ikke var Spørgsmaal om at tilstaae Kjøbenhavn en almindelig Stempelfrihed med Hensyn til hele det omhandlede Foretagende, men at der ligesuldt vilde være megen Anledning til at bruge Stempelpapir, f. Ex. de Contracter, som Kjøbenhavns Communalbestyrelse maatte indgaae med forskjellige Entreprenører i Anledning af dette Forhold. Det bør vel ogsaa betænkes, at Staten paa anden Maade vil faae betydelige Indtægter af dette Foretagende, thi der maa jo f. Ex. indføres en Mængde Materialer fra Udlandet, hvoraf der skal svares Told, og jeg anseer det heller